

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 898/2017
19.09.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Зорана Таталовића, председника већа, Радмиле Драгичевић-Дичић, Маје Ковачевић-Томић, Соње Павловић и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Јеленом Петковић-Милојковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела оштећење повериоца из члана 237. став 2. у вези става 1. у помагању у вези чл. 35. и 36. став 4. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Божовића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Пожеги К 20/14 од 09.02.2017. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 103/17 од 02.06.2017. године, у седници већа одржаној дана 19.09.2017. године, једногласно је, донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Божовића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Пожеги К 20/14 од 09.02.2017. године и Вишег суда у Ужицу Кж1 103/17 од 02.06.2017. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пожеги К 20/14 од 09.02.2017. године, окривљени ББ и ВВ оглашени су кривим због кривичног дела оштећење повериоца из члана 237. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, док је окривљени АА оглашен кривим због кривичног дела оштећење повериоца из члана 237. став 2. у вези става 1. у помагању у вези чл. 35. и 36. став 4. КЗ, за које су им изречене условне осуде тако што су окривљенима ББ и ВВ утврђене казне затвора у трајању од по шест месеци, а окривљеном АА је утврђена казна затвора у трајању од три месеца и истовремено одређено да се овако утврђене казне затвора неће извршити уколико окривљени у року од две године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело и изречена им је мера безбедности забране вршења делатности прераде и конзервасања воћа и поврћа, као и откупа, складиштења и промета воћа и поврћа, у трајању од две године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, а уколико окривљени прекрше забрану вршења делатности, условна осуда ће се опозвати. Том пресудом окривљени су обавезани да Привредном друштву "ГГ" ... солидарно накнаде трошкове кривичног поступка у износу од 118.125,00 динара, као и да суду солидарно накнаде трошкове кривичног поступка у износу од 600,00 динара, а да на име паушала

плате износе од по 7.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Вишег суда у Ужицу Кж1 103/17 од 02.06.2017. године, одбијене су као неосноване жалбе бранилаца окривљених ББ, ВВ и АА и пресуда Основног суда у Пожеги К 20/14 од 09.02.2017. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА, адвокат Иван Божовић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) у вези члана 439. тачка 1) и тачка 3) ЗКП и због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи тако што ће окривљеног АА на основу одредбе члана 423. тачка 1) ЗКП ослободити од оптужбе, односно да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење или пак другостепеном суду на поновно одлучивање.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости у смислу одредбе члана 488. став 1. ЗКП доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, сходно одредби члана 490. ЗКП, о којој, у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП није обавестио Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Ивана Божовића, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости правноснажне пресуде побија због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП на штету окривљеног наводима да се радња коју је окривљени критичном приликом предузео не може сматрати радњом умишљајног помагања у извршењу кривичног дела које у изреци правноснажне пресуде није ни наведено, као и да умишљај окривљеног у односу на предузету радњу није ни описан, а да окривљени сходно одредби члана 112. став 5. КЗ не може бити оглашен кривим да је критичном приликом поступао као саизвршилац, јер није имао својство одговорног лица.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, одредбом члана 237. став 2. КЗ прописано је да ће се затвором од три месеца до пет година казнити одговорно лице из става 1. овог члана или предузетник, који знајући да је тај субјект постао неспособан за плаћање, а у намери да изигра или оштети повериоца призна неистинито потраживање, састави лажни уговор или неком другом преварном радњом оштети повериоца.

Одредбом члана 35. став 2. КЗ прописано је да се као помагање у извршењу кривичног дела сматра нарочито: давање савета или упутстава како да се изврши кривично дело, стављање учиниоцу на располагање средстава за извршење кривичног дела, стварање услова или отклањање препрека за извршење кривичног дела, као и унапред обећано прикривање кривичног дела, учиниоца, средстава којима је кривично дело извршено, трагова кривичног дела или предмета прибављених кривичним делом, дакле, радњом помагања сматра се и стварање услова за извршење кривичног дела.

Одредбом члана 36. КЗ којом су одређене границе одговорности и кажњивости саучесника и то ставом 1. прописано је да је саизвршилац одговоран за извршено кривично дело у границама свог умишљаја или нехата, а подстрекач и помагач у границама свог умишљаја.

Одредбом члана 36. став 4. КЗ прописано је да лични односи, својства и околности која представљају битна обележја кривичног дела не морају постојати код подстрекача или помагача.

Сходно цитираним законским одредбама и датом тумачењу одредбе члана 35. став 2. КЗ, по оцени Врховног касационог суда, из изреке правноснажне пресуде јасно произилази да је окривљени АА тиме што је закључио предметни фиктивни уговор са умишљајем створио услове да окривљени ББ и ВВ изврше кривично дело оштећење повериоца из члана 237. став 2. у вези става 1. у вези члана 33. КЗ, тако што је критичном приликом са окривљеном ББ, директором и оснивачем предузећа "ДД" ДОО закључио предметни уговор о купопродаји и на тај начин олакшао окривљенима да оштете повериоца – Привредно друштво "ГГ" ДОО, при чему је био свестан да са директним умишљајем помаже саокривљенима у извршењу кривичног дела у питању, а што произилази пре свега из околности описаних у изреци правноснажне пресуде и то да се окривљени АА одмах након овере уговора укњижио као власник и стекао право својине на пословном објекту и непокретностима ближе описаним у изреци правноснажне пресуде и то пре исплате купопродајне цене уговорене ниже од тржишне цене, а одређене у испоруци свеже малине по неодређеним ценама у периоду од три године, а коју купопродајну цену окривљени АА није ни започео да исплаћује.

С тим у вези, Врховни касациони суд неоснованим оцењује и навод из захтева браниоца окривљеног АА да исти није могао бити оглашен кривим да је поступао као саизвршилац обзиром да није имао својство одговорног лица, будући да сходно цитираној одредби члана 36. став 4. КЗ лични односи, својства и околности која представљају битна обележја кривичног дела не морају постојати код помагача, што је конкретно случај, а окривљеном није ни стављено на терет нити је оглашен кривим да је у извршењу кривичног дела у питању поступао у својству саизвршиоца.

Следствено изнетом, по налажењу овога суда, дело за које је окривљени АА оглашен кривим да га је починио у помагању, а како је то описано у изреци правноснажне

пресуде садржи сва законска обележја кривичног дела оштећење повериоца из члана 237. став 2. у вези става 1. у помагању у вези чл. 35. и 36. став 4. КЗ.

Стога Врховни касациони суд неоснованим оцењује наводе из захтева браниоца окривљеног АА да су побијане правноснажне пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

Побијајући правноснажне пресуде због повреду кривичног закона из члана 439. тачка 3) ЗКП бранилац окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости наводи да је суд тиме што је овом окривљеном изрекао меру безбедности забране вршења делатности прераде и конзервасања воћа и поврћа, као и откупа, складиштења и промета воћа и поврћа, повредио одредбу члана 85. став 1. КЗ истицањем да се та мера може изрећи само ако је кривично дело извршено у обављању те делатности и ако би даље обављање те делатности било опасно.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, одредбом члана 85. став 1. КЗ прописано је да суд може учиниоцу кривичног дела забранити вршење одређеног позива, одређене делатности или свих или неких дужности везаних за располагање, коришћење, управљање или руковање туђом имовином или за чувањем те имовине, ако се оправдано може сматрати да би његово даље вршење такве делатности било опасно. Дакле, по оцени Врховног касационог суда, а супротно наводу из захтева браниоца окривљеног ова мера безбедности може се изрећи и ако кривично дело није извршено приликом обављања делатности која је мером безбедности забрањена, при чему је овај суд имао у виду да је окривљени АА потписујући предметни уговор као физичко лице у истоме уговорио исплату купопродајне цене опредељену у испоруци свеже малине, дакле у роби чијом прерадом и конзервасањем, као и прометом се бави и предузеће окривљених ББ и ВВ, са којима је окривљени закључио уговор.

Поред тога, бранилац окривљеног правноснажне пресуде побија и због битне повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводима да се на исказу сведока ЂЂ који је прочитан на главном претресу пресуда не може заснивати, јер исти није непосредно саслушан на главном претресу, већ је његов исказ прочитан.

Изнете наводе захтева Врховни касациони суд оцењује неоснованим.

Наиме, ове наводе захтева бранилац окривљеног истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани, о чему је на страни 3 последњи пасус последња реченица и страни 4 пасус први образложења пресуде дао јасне и довољне разлоге, које као правилне у свему прихвата и Врховни касациони суд и у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

Наводима из захтева браниоца окривљеног да изрека правноснажне пресуде у погледу радње коју је окривљени АА критичном приликом предузео нејасна, обзиром да није наведено да је окривљени закључио предметни уговор, већ је означено да је окривљени АА закључењем тако лажног уговора олакшао окривљенима ББ и ВВ да оштете повериоца, по оцени Врховног касационог суда, произилази да захтев подноси због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Како битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА указује не представља законски разлог у оквиру повреда таксативно набројаних у члану 485. став 4. ЗКП, због којих окривљени, преко свог браниоца може поднети захтев за заштиту законитости, Врховни касациони суд се у ове наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, није упуштао.

Руковођен изнетим разлозима, Врховни касациони суд је, на основу одредбе члана 491. ст. 1. и 2. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Петковић-Милојковић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Зоран Таталовић,с.р.